

žanemu kmetu lepe dohodke prinaša ter mu stoterno trud in skrb povrača, so naši kmetje letos dovolj prepričali se. Jednako drevesnico tudi snujejo v Slov. Bistrici za ondotni okraj; gorko bi bilo želeči, da bi še ostale podružnice s pomočjo okrajnih zastopov sadjarstvu toli ugodnega spodnjega Štajerskega enake okrajne drevesnice ustanovile v prid in blaginjo spodnještajerskih prebivalcev, v čast in slavo cele dežele. Tudi v Ptuj smi imeli 21. in 22. decembra pr. l. krasno razstavo ženskih ročnih del, katero je priredila slavnostna zasebna učiteljica te za krasni spol prekoristne in prepotrebne stroke, gos. Kunstek-ova. Razstavo obiskujoče občinstvo je občudovalo prekrasne izdelke nežnih rok, priznavalo soglasno sovršenost in umetelnost razstavljenih proizvodov ter izreklo željo, naj bi se vsako leto jednake razstave prirejale.

Iz Velenja. (Izredno nesreč.) Ni blizu hiše, katero bi bil lani Bog s tolikimi nesrečami obiskal kakor hišo našega obče spostovanjega župana g. Janeza Raka. Bilo je meseca sušca ko mu pogine krava, koja je par dni popreje prodal pa še ne oddal, za 135 fl.; meseca aprila uide mu 680 litrov najdražje vogerske starine, meseca maja pa mu pogine krasen žrebec vreden okolo 300 fl.; potem pa je bil en čas mir, kajti da je krava povrgla mrtvo tele, druga pa ga ubila so malenkosti, ki se pogostoma pripetijo, ali najhujše še čaka. Meseca oktobra zboli in po kratkej pa mukepolnej boleznii umerje mu ljubljeneec celega trga, mlajši sin Ivan, ali niso se še solze posušile ko že leži na mrtvaškem odru starejši sin Joško fant čudo bistrega uma in muzikaličnega posluha; ali da je mera trpljenja dopolnjena, umerjejo mu dne 5. grudna še dragi oča, obč. sp. Jožef Rak, tržan v Velenji. Rajnki bil je prvi v našem okraji, ki je gojil krasne drevesnice, koje bodo še dolgo pričale koliko trudil se je blagi gospod v povzdigo sadjoreje in sploh kmetijstva. — Bodi mu hvala za vse kar je v korist kmetijstva storil, od nesreč stiskanemu sinu pa mislim da vsi čislani bralci v duhu pošljete v tolažbo besede pobožnega Joba. Bog je dal, Bog je vzel, pa Bog bo zopet dal.

Iz Ptuj. (Izplačanje obligacij od leta 1809) iz deželnege zaklada v Gradci se vrši po postavi od 10. junija 1884, štev. drž. zak. 97, kakor je „Gospodar“ zadnjič omenil. Vsled tega sem dobil od več strani pisma, iz kojih razvidim, da še stranke od omenjenih. od časov francoske vojske izvirajočih, sedaj niso popolnoma podučene. Torej bodi rečeno: Od leta 1797 naprej do leta 1810, ko je francoska vojska našo deželo večkrat in dalje časa oblegala, so bili kmetje prisiljeni, tej vojski vse, kar je potrebovala, da se preživi, privržati; tako so nekteri takrat: par volov, kravo, zrnje itd. nemudoma dati morali. Čez to se njim je izročil

takozvani „Lieferungsschein“ in tudi „Kassaschein“. Taki „Kassaschein-i“ se še zdaj pri posameznih strankah nahajajo, so iz debelega papirja in mnogo manjši od sedanje papirne pole. Največ teh kasašajnov je od leta 1800, 1810 in 1811. Kar pa se štajerskih deželnih obligacij (st. št. Dom. Obligationen) tiče, naznanjam, da je od teh do sedaj deželna zaklada obresti plačevala, ako se je stranka za nje oglašila, ali v največih slučajih se je to iz nevednosti opustilo. Deželne obligacije od leta 1813 so na velikem papirji in brez posebne barve, kakor postavim državne obligacije. V začetku imajo veliki S (steierisch-ständisch). Za lieferungsscheine, kasašajne in domestikalne obligacije se do sedaj nikdo ni zmenil in se tedaj med starimi pismami nahajajo. Tam se tedaj naj poiščejo in zarad izplačanja ob pravem času pri deželni blagajnici (Landes-Oberernehmeramt) pokažejo. Razun teh obligacij pa še imajo občine „državne obligacije“; take so od leta 1867 do 1880 najprej in imajo podpis: Wien am . . . 1867 itd. Für die k. k. Direction der Staatsschuld. Na take državne obligacije, od kojih se obresti pri posameznih davkarjih izplačujejo, se v postavi od 10. junija 1884 ni oziralo in se tedaj glavnice glede takih letos ne bodo izplačevale.

Anton Gregorič.

Od sv. Andraža v Slov. gorici. Pred nekterim časom sem v „Slov. Gosp.“ čital, da so se ptujski posilinnemci pri seji okrajnega zastopa hudo repenčili, ker so se nekteri udje kmečkega stanu „predrznili“ v javni seji „slovenski“ govoriti. Štacunar Ekl „so“ zarad tega posebno hudi bili in so zahtevali, naj se njim vse po nemškem raztolmači. Na to pa jaz enkrat slučajno v Ptuj pridem in kaj zapazim? Gospod Ekl so pred štacuno možato stali in nam kmetom „cajh“ in sukno ponujali, ali to v tako lepem slovenskem jeziku, ka bilo kaj! Ja, če se za ljubi kruh ide, potem je vse drugače; v takem slučaju vsi Ptujčanje dobro slovenski znajo. Mi kmetje pa vse to dobro opazujemo in si le samo take za prijatelje štejejo, kateri tudi takrat slovenski znajo, kedar gre za naše stare pravice!

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Železnico Albrehtovo kupila se je država; sedaj imamo torej uže veliko železnic v oblasti, da lahko vlada upliva na tarife. — Državni zbor snide se 20. t. m. Predložijo mu prošnjo za uravnavo duhovske kongure (plače), katero je podpisalo 6000 duhovnikov. Nove volitve bodo meseca maja, liberalci se uže pripravljajo, zlasti bivši minister Chlumecky krmi na Dunaji časnikarji, 3 Jude, ki pišejo sestavke in jih razpošiljajo, pri nas posebno v Gradec, Maribor in Celje, da se na-

tisnejo in med ljudi poganjajo. — Nemški konservativci v Salcburgu hočejo katoliško vseučilišče, kajti iz sedanjih liberalnih prihaja preveč nevercev; društvo za novo vseučilišče šteje že 500 udov, pokrovitelj mu je nadškof Salcburški. — Minister Falkenhayn namerava upeljati „kmetske zbornice“ podobne trgovinskim. Bog daj, tako pride saj enkrat kmet sam do besede. — Moravski nadškof v Olomuci in škof v Brnu izdala sta lepa pastirska lista, v katerih verne vabiti, naj hvaležno obhajajo 1000letnico smrti sv. Metoda. — Urednik vladnega lista slovenskega v Ljubljani, J. Šuklje, gre kot profesor na Dunaj. — Gimnazija v Zadru, Spljetu postane hrvatska, ital. dijakov je premalo; pl. Pavič, bivši mariborski okrajni glavar, pustil je službo, ker so Hrvati tako zahtevali. — Na Vogerskem so prijeli v Nitri nekega plemenitaša Byrlija, ker je za 150000 fl. ljudi goljufal s ponarejenjem menjic. — Hrvatski sabor je izvolil regnikolarni odbor, ki bode z vogerskimi poslanci pregledaval pogodbo z Madžari od leta 1867.

Vuanje države. Staro leto je za Španijo strašno končalo; potres je mnogo mest, trgov, cerkva razdjal, več tisoč ljudi je mrtvih, cerkve so nekatere v zemljo se pogreznole, da samo zvonikov križ iz tal moli, v mestu Alhami je 1300 hiš razrušenih in 310 ljudi ubitih; podrobnosti še prav znane niso; potres se je po dvado trikrat ponavljal; šibe potresa, reši nas, o Gospod! — Nemški cesar Viljem je novega leta dan generalom rekel, da bo letos mir, ako pa vojska, se na oficirje zanaša; proti Rusiji stavijo Nemci zmiraj več trdnjav in sploh Rusom nagajajo, kder le morejo. Rusi to vedó in tudi storijo nasproti, kar se da; od Saratova do Jekaterinograda potegnejo v Sibirijo novo železnico, v Kuldži zbirajo vojakov proti Kitajcem in tudi Koreje se hočejo polastiti. — Grki ščujejo Turke zoper slovanske Bolgare, da bi ti bili poklani ali pa iz Macedonije pobegnoli. — V osrednji Afriki ob reki Kongo osnovali so evropski državniki novo državo, njeni kralj bo belgijskega kralja bratič, ki je še komaj 10 let star, dokler ne doraste, bodo namestniki gospodarili zamorcem v Kongo-državi. — Kitajci in Francozi pripravljajo se na nove boje, prvim pošiljajo nemški „liferanti“ orožja, streliva itd. — Angleški general Wolseley se je peljal z vojaki po reki Nil na 16 ladijah, da reši Gordona iz Kartuma, ladje so se porušile in sedaj marširajo Angleži mej strašno vročino skoz puščavo v Berber. — Na južno-izhodnji strani Afrike so Nemci zasedli morsko pristanišče sv. Lucije, a kmalu dojdejo Angleži in preženejo Nemce in potrgajo nemške zastave. — V Ameriki je umrl Morsé, ki je izumil telegraf, kakor ga sedaj rabimo. — Naposled bode še omenjeno, da bodo Rusi tudi obhajali 1000-

letnico sv. Metoda, iz Moskve pridejo romarji v Velehrad, za priprave je nabranih 6000 rubljev!

Za poduk in kratek čas.

Trdnjave pod Pohorjem in za Dravo.

III. Te dni sem bil v pohorski Ribnici. Čudil sem se, kako izvrstno tam nemški kramljajo, meni je bilo tesno pri senci. Vprašal sem tedaj; ali tukaj ljudje slovenski ue znajo? Odgovorilo se mi je, da. Odgovori na moja štirikratna slovenska vprašanja so bili pa nemški. Bil sem pri odličnem pospodu, želeč z njim v maternem jeziku se razgovarjati. On čisto nemški govori. Bil sem v krčmi, pa slovenski niso hoteli govoriti, ker menda le nemški znajo. Šel sem s pobitim srcem spat. Še nekaj. Tam v nemški Ribnici sem izvedel, da so osnovali nemški šulverein, kateri ima svoj sedež na „Velki“ t. j. ondi, kjer se Lukamatija vstavlja. Kakor se je vže bralo, so 14. septembra „šulvereinarji“ tam pri Milemotu sejo imeli. Nadpokroviteljstvo šulvereina pa ima Ribnica v rokah. To vse sem izvedel v Ribnici, zatoraj vsak lahko razumé, da mi je bilo tesno pri senci in ne bo se pohujšal, ako mu izpovem, da sem drugo jutro popihal proti domu. Iz vsega sledi pa to: Dokler se bodo učeni in odlični gospodje sramovali v maternem jeziku govoriti, bo slabo z nami stalo. Jaz sem sicer čul, da se v Ribnici nemški repenčijo, pa vendar verjeti nisem hotel, da bi bila Ribnica v čisto nemško kožo smuknila. Zdaj sem prepričan. Bogu hvala in slovenskim probuditeljem, da ni povsod taka. Da ne bo še kje taka, prosim, naj za brani vsak slovenski domoljub.

Smešnica 2. Malo pahnen grof obišče sosedno grofinjo, ki je ravno pri mizi sedela in za uboge šolarje in šolarice obleko šivala, da jim podari. Grofu se to pod nos pokadi in vpraša: žlahtna gospa, zakaj rajši lepih knjig ne čitate namesto da se ziglo ukvarjate? Grofinja mu odgovori: zato, ker čujem praviti, da je uže preveč knjig na sveti, nikdar pa ne, da je preveč sraje, nogovice.

Razne stvari.

(Svitli cesar) so za novo šolsko poslopje v Laporji darovali 200 fl.

(Ptujška čitalnica) priredi veselice 11. in 25. januarja, 2. 8. in 15. februarja, vselej ob 8. uri zvečer.

(Javno priznanje.) Šmarijska čitalnica je č. g. Božidara Raiča in č. g. dr. Gregoreca imenovala za častna uda.